

SANAT EĞİTİMİNDE DİSİPLİNLER ARASI ETKİLEŞİM

Ayşe AYGÜN DİKBAŞ

Sivas Galeri Sanatoryum Sanat Okulu Kurucu Müdür

Öğr. Gör. Özgür DİKBAŞ

Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Müzik Bölümü

ÖZET

Resim ve müzik sanatının günümüze kadar olan evrimine bakıldığında birçok sanatçının kendi uzmanlıkları dışındaki alanlardan beslendikleri gözlemlenmiştir. 18. yüzyılda başlayan renklerin ve notaların buluşması fikri 20. yüzyılda bestecilerin, eserlerinin bölümlerine renk isimleri vermesiyle devam etmiştir. İngiliz besteci ve şef Arthur Bliss (1891-1975) “renkli senfoni” adlı bestesinin dört bölümünü mor, kırmızı, mavi ve yeşil isimleri ile adlandırmıştır. 1889’da Rimsky Korsakov bestelediği “Mlada” isimli operasındaki librettoda bulunan renk sözcükleri ile nota kalıplarını renkli ışık sahneleri ile senkronize etmiştir. Renkler ve tablolar bestecilerin üretmesine ve yenilenmesine kaynaklık ederken ressamlar da müziğin soyut fikrinden ilham alarak üretimlerini renklendirmeye devam etmişlerdir. Resmin yapısal özelliklerini müziğe aktarmak isteyen Vasily Kandinsky (1866-1944) 20. yüzyıl resim sanatının en iyi örneklerinden biridir. Kandinsky’ nin resimlerinde müziğin tartışılmaz etkisini görmek mümkündür. Yine aynı yüzyılda Türk resim sanatı incelendiğinde Fikret Mualla’ nın “caz orkestrası” isimli eserlerinde, müzisyenlerin çaldığı müziğin ritmini gözlemleyerek resmettiği görülmektedir. Turan Erol Türk resim sanatının önde gelen ressamlarından Nurullah Berk’in resimlerindeki çizgisellik ve çizgi ritmi için bulunduğu analizde, sonsuza dek sürecekmiş izlenimi uyandıran bir arayış içinde, düz ve eğri çizgilerin projeksiyonunda yinelenen bir ritmin olduğunu dile getirmiştir.

Bu bağlamda ele alınan konu; hali hazırda sanat eğitimi almakta olan Sanatçı adaylarının müzik ve görsel sanatlar alanları arasındaki farkındalık düzeylerini tespit etmeyi hedeflemiştir. Yapılan araştırmada, Sivas ilinde eğitim almakta olan resim öğrencilerinin; çalgı müziği, sözlü müzik ve müzikal periyotlar bağlamında müzik algısı incelenirken, müzik öğrencilerinin de resim sanatındaki Soyut eserler, Realist eserler, Empresyonist vb. eserler bağlamındaki etkileşimleri ele alınmıştır. Yapılan anketler ile Resim ve müzik sanatçı adaylarının, disiplinler arası algıları da incelenmiştir. Örneğin bir resim gurubuna atölyede desen çalışması yaptırırken dinletilen müzik türlerinin kişiler üzerindeki etkisi ve müziğin resim üzerinde oluşturduğu çizgisel nitelik incelenmiştir. Diğer taraftan, müzik öğrencilerine resim sanatına ait eserler izletilirken kendilerine hangi müzikal dönemi çağrıştırdığı vb. etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler; Disiplinler Arası Etkileşim, Ritim, Müzikal Duyum ve Algı, Resim, Müzik İlişkisi

GİRİŞ

Ressamın iletişim aracı olarak kullandığı malzeme ile izleyicide bırakmak istediği etki; kendini ifade ederken aynı zamanda kitlelerde içsel bir yankı uyandırma isteğidir. Görsel yaratı esnasında koşulsuz kullanım formu olan çizgi, yüzyıllar boyu en kuvvetli iletişim aracı olmuştur. Çizgiler duyguların yansması olarak kabul edildiğinde atılan her çizgi yeniden doğuşu vurgulamanın bir aracı olarak kabul edilir. Sanatçı çizginin gücünü ritimsel bir düzenle aktardığında, tinin eserlerinde yansıyan gücüyle çoğalmaktır. Ritim ve çizginin birleşmesiyle gerçekleşen bu çoğalma tek seslilikten uzak bir hareketin göstergesidir Paleolitik çağlara kadar uzanan ilk toplumlar da bile sesle iletişim haricinde başka iletişim araçlarına ihtiyaç duyulmuştur. Mağara resimleri verilebilecek en önemli örneklerden birini temsil etmektedir. İç benliğin dışarı yansması olarak düşünülen bu kaya resimleri, yontulan ağaçlar, bize sanatın temellerinin o dönemde atıldığının açık göstergesi olarak kabul edilir.

Müziyen, sesi, biçim ve anlamlı titreşimler kazandırarak belirli bir zaman aralığında kendini tekrarlayarak ifade eden sanatsal bir forma dönüştürür. İnsanoğlunun varoluşuyla birlikte oluşmaya başlayan müzik, başlangıçta haberleşme işlevi görse de zamanla ritüellerin ve duyguları ifade etmenin güçlü bir aracı olmuştur. (Say 2003: 25) Müzikte Ses, hareket ve ritim kavramları, resim sanatında ton, devinim, karşıtlık anlamlarını taşımaktadır İletişim araçlarında farklı materyallerin kullanılması sonucunda, sesin ritmi ile çizginin ritminin buluşması 20.yy'ın sonlarında sanatta etkili olmuştur. Resim yüzeyindeki ritmik hareketler, çizginin tek düzeliğinden kurtularak ince, kalın, kesik, sert duyarlılıklara ulaşmıştır. Resim sanatında kullanılan malzemeler, kullanıldığı alan ve sanatçı tarafından şekillendirilerek, kendine özgü bir çizgi karakteri oluşturmaktadır. Sert, yumuşak, kırık,eğri, kesik gibi özelliklere sahip çizgiler, ritmi ile birleştiğinde meydana gelen sanat eseri, müzikteki ritim gibi resim sanatına da da zevk katar. Çizgideki ritimsellik, sanat eserinin hareketliliğini, birlik ve bütünlüğünü sağlayarak izleyicide beğeni uyandırır. (Özkartal 2009 :58,69)

Ritmin temel çıkış noktası müzik olmakla birlikte, plastik sanatlar eğitiminde temel sanat ilkeleri ve estetik değer yargıları ile güçlü bir ilişkisi bulunmaktadır. Resimde temel renklerin birleştirilmesi kuralı, müzikte ise temel müzik aralıklarının ardı ardına düzenlenmesinde yapısal benzerlik olduğu görülmektedir. Örneğin temel renkler arasında yer alan mavi ve sarı renkler birbiri ile karıştırıldığında, yeşil rengi elde edilirken, müzikte de tam dördü aralığı belirli etkideyken üzerine minör üçlü aralık eklediğinde elde edilen minör altılı aralık insanlar üzerinde bambaşka bir etkiye neden olmaktadır. D. Jameson'a göre, "Müzikteki diyatonik dizi ana renkler olan kırmızı, sarı, mavi ve ara renkler olan turuncu, yeşil, mor gibi renklerle sembolize edilebilir. Notaların her birinin farklı tınılar ve karakterler içermesi gibi, renkler de benzer şekilde değişkendir ve birbirinden farklı karakterdedir. Örneğin mor renk, kesin bir yargıyla tanımlanamaz, bununla birlikte insanların üzerindeki etkisi farklı olabilir ve değişkenlik gösterebilir. (Akt: Mestan, 2013:303).

Dönemler Üzerinde Resim ve Müziğin Etkisi

Barok müzikte zıtlık (kontrast) önemli bir unsurdur. Barok bestecileri eserler ortaya çıkartırken içsel devinimlerini yansıtan, sınırların ötesinde tutku ve duygu dolu karşıtlıklardan yararlanmışlardır. Barok dönemin en önemli bestecilerinden biri olan Antonio Vivaldi (1678|741) "Dört Mevsim" isimli ünlü konçertosunda birbirlerine zıt

olan mevsimlerin her birini kendi özelliklerine göre bestelerken, müzikle resim çizdiği görülmektedir. Bestelediği 500'ü aşkın konçertolarının bir kısmında bu yöntemi kullandığı görülmektedir.

19. yüzyılın başları müzikte Romantik dönem olarak adlandırılır. Romantik müzik uzun melodileri, enstrüman çeşitliliği Ritmik zenginliği, müzikal özgürlük, coşku ve tutku dolu iniş çıkışları ile armonide çok renkliliği sağlamaktadır. Francisco Goya, John Henry Fuseli ve William Blake bu dönemde müziği etkileyen başlıca ressamlardır. Ayrıca yaptıkları çalışmalarla bir çok sanatçının ilgisini çeken Jean François Millet, Théodore Rousseau, bu ressamların arasındadır. Beethoven'ın Postoral Senfonisi, Wagner'in sigfried'i Mendelssohn'un İskoç Senfonisi, Çaykovski'nin Manfred Uvertürü Brahms ve Schumann'ın doğayı betimleyen senfonileri doğa ressamlarının müzikteki devamlılığı olarak nitelendirilir.

Yine dönemin izlenimci ressamlarının, ışığın özünü anlamaya çalışırken, ışığı parçacıklara ayırması, Debussy'nin bölünmüş dörtlüsü ve çalgıların tınısında ses düzeyini alçaltması, en küçük ses titreşimlerinin müzikal dilde yapılandırılmasına benzer. Müzikte sesi oluşturan öğeleri temele indirgeyip, akorları parçalayıp, bölerek yeni bir arayışa giren besteciler, izlenimci ressamların uzantısı olarak değerlendirilir. İzlenimci ressamlar edindikleri konuları renk ve ışığın gölgesinde bırakırken, besteciler de müziği duyulanan ardındaki izlenimlere gizlemişlerdir. Doğanın ve denizin yalınlığından oldukça etkilenen Debussy, pek çok yapıtında doğa gözlemlerini müziğine aktarmıştır. Denizden gelen sesleri parçalara ayırarak derinlerindeki ışıltının peşine düşen Debussy'e göre; "Bir bestecinin kimliği, orkestrasında kullandığı renk ve gölge oyunlarına yansır." (Öztürk 2003: 54). İzlenimcilik akımının müzik sanatındaki en büyük temsilcilerinden C. Debussy'nin esin kaynaklar, resim, edebiyat ve doğa manzaralarıdır. Ayrıca yalınlık ve saflık Debussy'nin müziğinin temelini oluşturur. Bestecinin müziğindeki programın içeriği derin duygularla dolu dramatik bir hikâye değil, bir his, atmosfer ya da manzardır. Bestecinin L'isle Joyeuse (Neşeli Ada) adlı piyano eserinin, Jean-Antoine Watteau'nun, 18. yy. Fransız resim sanatının başyapıtlarından biri olan 'L'Embarquement pour Cythère' (Kythera'ya Doğru Yolculuğa Çıkış) resminden esinlenerek bestelendiği düşünülmektedir. Watteau'nun bu tablosu, diğer Rokoko dönemi eserlerinde olduğu gibi, aristokrat sınıftan çiftlerin birbirlerine kur yaptıkları, zevk ve eğlence dolu kutlamaların resmedildiği 'Fête Galant' türüne aittir. Debussy, 'Fête Galant I' ve 'Fête Galant II' adlı şarkı albümlerini de Watteau etkisi altında bestelemiştir. Aşk tanrısı Afrodit'in doğduğu ada olduğuna inanılan Kythera (Çuha Adası), Yunan Mitolojisinde 'Aşk Adası' olarak bilinmektedir. Bu tabloda, aşkın temsilcisi küçük kanatlı meleklerin üzerlerinde uçtuğu çiftler, gemiye gitmek için kayığa binmeye hazırlanmaktadır. Tablo, gökyüzündeki değişik renkte ışıkların objelere yansıdığı, ağaçların gölgesinin, denizin göz alıcı renkleriyle birleştiği bir manzarayı resmeder (Çalgan,Beril-2017-660,661) (Resim-1)

Resim -1 Antoine Watteau, (1717)

20. yüzyılın başında Paul Klee, görsel sanatlar ve müzik arasında bir paralellik olduğu düşüncesini öne sürmüştür. İyi bir müzik eğitimi almış olan Klee, müzik eleştirmenliğinin yanında orkestralarda keman çalmıştır. Bunun dışında Klee'nin resimlerinde, yaratıcı kişiliği ve ilgi alanlarının genişliğinden dolayı mimari, doğa bilimleri ve yazın sanatının etkilerinin olduğunu savunanlar olsa da resimlerinde müziğin etkisinin olduğu fikri üzerinde birleşmişlerdir. 1985 yılında Oslo'da, 1989 yılında da Paris'te açılan "Klee ve Müzik" sergilerinde Klee'nin müzikle ilgili olan resimleri bir araya getirilmiş, yaratıcı kişiliğinde müziğin etkisi vurgulanmıştır (İpşiroğlu 1998: 174-175) Sanat tarihinde çok konuşulan ve yazılan Ressam Matisse'in de resme başlamadan önce müzikle uğraştığı ve keman çaldığı söylenir. Yapıtlarında kemani obje olarak kullanırken, dans resimleri de sık sık karşımıza çıkar. Matisse bunun dışında yaşamı boyunca resimlerinde müziğe ilişkin konuları ele almıştır. 1947'de 'Caz' adlı bir kitap yayımlar. Bu kitap sanatçının yazıları ve resimlerinden oluşmaktadır. (Öztürk 2003: 54).

Renk ve Müzik ilişkisi

Yüzyıllar boyu bilim adamlarının üzerinde çalıştığı müzik ve renk ilişkisi sonucunda bir çok farklı teori ve çalışma ortaya çıkmıştır. Örneğin Newton, ışığı araştırırken ton aralıklarını renklerle tanımlamış notaları da gökkuşağının yedi rengiyle ilişkilendirmiştir (Overly 2012: 1). Fransız matematikçi ve filozof Louis-Bertrand Castel, Newton'un teorisinden uzaklaşıp, kendi renk ve nota sistemini "do"yu mavi renk ile sembolize ederek optik bir klavye inşa etmiş ve renkli ışık veren bir mekanizma icad etmiştir. Castel'in bu çalışması, müzik eserlerinin resimlere dönüştürülmesine de olanak sağlamıştır. Fransa'da 1772'de Rameau'nun çalışmaları, müzik ve renk ilişkisine daha derin bir yaklaşım getirerek yerini tablo ve müziğin bütünü ile ilişkilendirilmesine bırakmıştır. Hoffmann ve Schumann, sanat türleri arasındaki sınırları 19. Yüzyılda kaldırmak için yeni çalışmalarda bulunmuşlardır. 20. yüzyılın ilk yıllarında ise müzik ve resim ilişkisi üzerine görüşler gelişerek, ritim ve müzik dinamikleri üzerinde de yoğunlaşmaya başlamıştır. 20. yüzyılın ikinci yarısında da müzik, resimde tek bir rengin gölgelendirilmesi gibi yorumlanmaya başlamış, eserlerin bölümlerini renk isimleriyle adlandırmışlardır. Örneğin Bliss, Renkli Senfoni eserinin dört bölümün mor, kırmızı, mavi ve yeşil renk isimleri koymuştur. Yine 1889'da başka bir

anlayış getiren Rimsky Korsakov 'Mlada' isimli operasında librettodaki renk sözcüklerinin kullanımını ve nota kalıplarını, renkli sahne ışıklandırmalarıyla senkronize etmiştir. Dönemin resimleri, bestecilere sıklıkla ilham kaynağı olmuşlardır. Örneğin Liszt Lo 'spozalizio' adlı eserini, Raphael'in bir tablosundan etkilenerek yazmıştır. Buna karşılık ressamlar da, müziğin soyut fikrinden ve bestelerinden ilham almışlardır. (Jewanski 2012: 2-3-4-5-6-7) Van Gogh ve Gauguin'le beraber 'renk orkestrasyonu' renk' senfonisi vb. müzik terimleri resim sanatının sözlüğüne girmiştir. Sanatçılar resimlerine sonat, senfoni, gibi isimler vermişlerdir. Empresyonist resim, akademik öğretinin karşısında ışığa göre gerçeği, karışimsız, saf renk darbeleriyle vermek isterken, müzisyenle de kendi alanlarında alışılmış kalıpları kırarak, ezgiyi, biçimi, duyguyu, klasik olan işlev bağlarından uzaklaştırıp yeni bir yaklaşım sunmuştur-(Öztürk 2003:31-32).

Müziğin Ressamlar Üzerindeki Etkisi

Resim ve müzik arasındaki etkileşim yoğunlaşması ile disiplinler arası çalışma yüzyılın başında kendisini göstermeye başlasa da başlangıcı Rönesans kadar uzanır. Plastik sanatların ustaları olan, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Raffaello, Tiziano, Botticelli, El Greco gibi sanatçılar bu dönemde çalışmalarlarıyla sanatın bir çok farklı dalını derinden etkileyen, ressamlardandır.

Özellikle dramatik anların yansıtılması müziğin oluşum şeklini çok etkilemiş ve farklılaşmasına yol açmıştır. Bu dönemde din dışındaki hayata ilgi, sanatı yöneten unsurlar olmuş ve kilisenin etkisinden uzaklaşma hızlı bir şekilde yaygınlaşmıştır. Sürekli donuk ve kutsal resimler çizmekte olan Giotto'nun canlı figürler çizmeye başlaması, Konusu İsa ve Meryem olan resimleri doğal ortamlarda göstermesi, resimde perspektifi keşfetmesi müziği de etkilemiş ve müziğe derinlik katan çok sesli tekniğin gelişmesine esin kaynağı olmuştur (İlyasoğlu, 1994: 1516).

Her dönem ayrı bir gelişim gösteren disiplinler arası etkileşim sanatçıları bir araya getirerek birlikte çalışmalar yapmaya yönlendirmiştir. Rus koreograf Sergei Diaglev, İspanyol ressam Pablo Picasso, Fransız yönetmen Jean Cocteau ve Fransız besteci Erik Satie bir bale sahnelemek amacıyla bir araya gelmişlerdir. Balenin konusu Cocteau'nun, resimler ve figürler Picasso'nun, müzik ise Satie'ye aittir. Bu dönemde çalışmalarıyla ön plana çıkan Picasso ve Klee, eserlerinde yoğunlukla müzik öğelerine ve enstrümanlarına yer vermişlerdir. Örneğin Picasso, kemanları parçalayarak resmederken Klee, karikatürist bir açıdan yaklaşarak müziğin öğelerini ele almıştır. (İpşiroğlu, 2006: 47- 48) (Resim -2)

Resim-2 Pablo Picasso ,1912

Paris Opera binasının bulunduğu Le Peletier Sokağı'na yakın oturmakta olan Degas, 1860 larda bale ile ilgilenmeye başlamıştır. Degas balenin özünü ortaya koyan jest, zarafet, renk, hareket, ritimi resmetmiştir. Gençliğinden beri operanın tutkunu olan sanatçıya, müzisyen arkadaşları da yardımcı olmalarıyla birlikte seyirci koltuklarında oturup çalışabildiği gibi, provalara da katılabiliştir. Degas ağırlıklı olarak provaları resimleyerek dansın, müziğin ritmine kendini kaptırmış balerinleri resmederek unutulmaz eserlere imza atmıştır. (Almeklek İşman,2015:27) (Resim 3-4)

Resim 3.Edgar DEGAS,1879

Resim-4 Edgar DEGAS,1870

Müzik ve resim ilişkisinin önemi vurgulayan Kandinsky müziğin ruhsal titreşimleri doğrudan oluşturduğuna inanır, müziğin insanın iç güzelliğini ortaya koyduğunu düşünür. Dönemin bestecilerinden olan Debussy, Schönberg ve Wagner'in iç güzelliğe yönelik müzikleri onu etkisi altına alır. Resim ve müziğin insanın içinde saklı olan gücü sınırsızca ortaya çıkartabileceğine inanan Kandinsky müziğin insanı heyecanlandırıp sarstığı gibi biçimlerle renklerin birleşmesiyle o kişinin içine işlenmesini ve büyük yankı uyandırmasını istemiştir. Kandinsky renkle ruh arasında ilişki kuracak sanatçı için şunları söyler; "Renk tuş, göz ona vuran çekiç, ruh da telli bir enstrümandır. Sanatçı da tuşların yardımıyla ruhtan doğru titreşimleri alandır."(Çağatay,2001-71-74) . Resimleri ile müzik arasında ilişki kurulan Kandinsky, Schönberg'in bir konserini dinledikten sonra gelecekteki dostluklarını başlatacak olan ilk mektubunda şunları yazmıştır:

"Sizin bestelerinizdeki tek tek seslerin kendi yollarında bağımsız yürümelerini, özgün yaşamlarını bende resimde bulmaya çalışıyorum. Günümüzde resimde yeni armoniyi konstruktif yolda arama eğilimi var. Ritim hemen hemen hep geometri biçimleri üzerine kuruluyor. Ben yeni armoninin geometri yoluyla değil, tersineantigeometrik, antilogik yoldan bulunacağına inanıyorum" (İpşiroğlu1998:186).

20. yüzyılın en önemli yeniliklerinden birine sahip olan Arnold Schönberg 12 ses yöntemini keşfetmiştir. Yaşamı boyunca akademik bir müzik eğitimi almamış olan Schönberg 1900'lü yıllardan sonra resim yapmaya başlamıştır. Aynı yıllarda Kandinsky'le dostluk kuran Schönberg'in 1908 1910 yılları arasında 609 kadar yağlı boya ve karakalem resim yaptığı söylenmektedir. Schönberg de Kandinsky gibi sanatı geleneksel kalıplardan kurtarmak istediği için geleneksel anlayışın dışına çıkarak içinden geldiği gibi sanatını oluşturur (İlyasoğlu, 1994:1516) (Resim-5)

Resim-5 Vassily Kandinsky ,1925

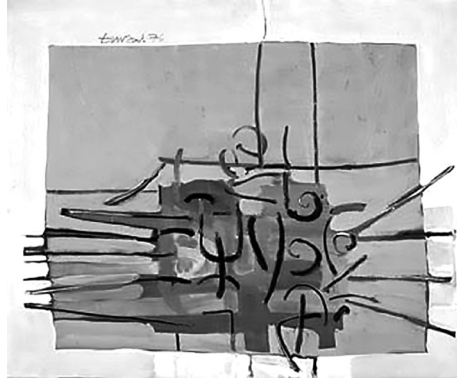
Türk Resim Sanatı Üzerinde Resim Müzik ilişkisi

Aynı dönem içinde Türk resim sanatı incelendiğinde Fikret Mualla' nın "caz orkestrası" isimli eserlerinde, müzisyen figürlerini, çaldıkları müziği yansıtan ritmi gözlemleyerek resmettiği görülmektedir. Resmin tüm bölgelerinin boyandığı, alt fonun kapatıldığı resimleri olduğu gibi, bir iki noktasına veya tek bir figüre dokunmakla yetindiği çok sayıda "Cazcılar" resmi de vardır. Piyano, saksafon, nefesli sazlar, davul bando ve bunları kullanan müzisyenlerin, enstrümanlarını kullanırken tutturdıkları ritmi yakalama çabasına düşen Mualla, bunu oldukça iyi bir şekilde başarmıştır. (Yasa Yaman: 1995, 38).. Muallâ'nın "Cazcılar"ı, duyumsanarak ele alınan bir konunun, ne denli farklı yaklaşımlarla yorumlanabileceğini bir dönemi, bir kenti, belleklerde iz bırakacak biçimde ilginç temalardan biri olarak anımsatacağını göstermektedir. (Resim -6)

Resim-6 Fikret Mualla,1950

Adnan Turani'nin "Sakin Denizi Dinliyorum" isimli eserlerdeki renklerin dengeli ve ölçülü yerleşimi, kullanılan fırçanın çizgilerindeki değişik eğilimleri ve yönleri, düzenli açılımları eser içinde ritmik havayı sağlar. Eserin dengesi ve izleyiciye bıraktığı etki, tablonun dik, yatay, diyagonal ve çembersel hareketlere bölünüşü, "tabloyu geometrik bir düzene sokmak, birlik ve bütünlüğü sağlamakla" eserin ritmi sağlamış olur. Boydaş, (2007:25) (Resim -7)

Resim -7 Adnan Turani, 1976

Turan Erol ise Türk resim sanatının önde gelen sanatçılarından Nurullah Berk'in resimlerindeki çizgisellik ve çizgi ritmi için şöyle analizde bulunmaktadır;

Nurullah Berk sonsuza dek sürecekmış izlenimi uyandıran bir arayış içinde, o dingin, fırtınalı denizler ortasında bile durağan kadınlarını, adamlarını, bulutlarını, baloncuklarını, deve dikenlerini düz ve eğri çizgilerin projeksiyonunda yineler durur. (...) Nurullah Berk'in resim dünyası pıtraklı, ürkünç bitkileri, nesnelerin itici, bazen ürkünç havasına büründürmeye oldukça iyi bir şekilde yansıtmayı başarır. Bütün tablolarında doğanın ve insanın değil, salt eğri ve düz çizgileri ritmik bir hava içinde birleştirmenin bir yolunu bulur. (Karayağmurlar, 2009). (Resim -8)

Resim -8 Nurullah Berk, 1906 - 1982

Yüzyıllar boyunca resim ve müzik arasında kurulmaya çalışılan ilişki sonuçsuz kalmamış, geçmişten günümüze sesler ve çizgilerle derin izler bırakan eserler sanat tarihinde yerlerini bulmuşlardır.

Ressamlar ve müzisyenlerin etkileşimiyle ortaya çıkan renkler ve notalar arasında birçok ortak nokta bulunmasına karşın soyut bir kavram olan sesin fiziksel olarak bir renge dönüşmesinin mümkün olmadığı gibi renklerinde kişisel bir olgu olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Ancak renk ve müzik ilişkisini sadece resimle veya müzik kavramlarıyla kısıtlamak büyük bir hata olacaktır. Rengin müziğe etkisi çerçevesinden bakıldığında ve renkler kullanılarak yapılan müzik öğretim yöntemlerinin başarısı gözlemlendiğinde rengin müziğe etkisinin, sadece profesyonel müzik insanlarına ilham vermekle kalmadığı, müzikle uğraşan her bir bireyin eğitimine katkıda bulunduğu gözlemlenmektedir.

Bu bağlamda yapılan araştırma Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde eğitim görmekte olan Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Öğrencileri, Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü Öğrencileri, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü Öğrencileri, Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü Öğrencileri, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Öğrencilerinden ankete katılanlar arasında yapılan değerlendirmeler sonucu elde edilen verilerde tarihten günümüze kadar gelen zaman dilimi içerisinde gerçekleşen disiplinler arası etkileşimin her biri birer sanatçı adayı olan öğrenciler üzerinde de etkili olup olmadığı incelenmiştir.

Müzik, Resim ve Heykel eğitimi alan öğrencilerin, cinsiyet, yaş, zekâ, yetenek ve sosyo-ekonomik düzeylerindeki farklılıklar ve arkadaş çevresi arasındaki etkileşimin, disiplinler arası etkileşimi güçlendireceği gibi, olumsuz yönde etkileyebileceği ihtimali de göz ardı edilmemesi gerekir.

Evren ve Örneklem Araştırmada

Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde 2017-2018 öğretim yılı içerisinde eğitim almakta olan Eğitim Fakültesi Resim ve Müzik, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim, Müzik ve Heykel Bölümünlerinde öğrenim gören öğrencilerle sınırlandırılmıştır. Ankete katılanlar arasında disiplinlerarası etkileşim, çeşitli - değişkenler açısından incelenmiş ve elde edilen sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise Müzik Öğrencilerinin Resim Algısı Anketine Eğitim Fakültesi Müzik 55, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik 32, olmak üzere toplamda 87, Resim Öğrencilerinin Müzik Algısı Anketine Eğitim Fakültesi Resim 46, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim 22, Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü 18 olmak üzere toplamda 86 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan iki ayrı ankete katılan toplam öğrenci sayısı 173'tür. Örneklemde yer alan öğrencilerin değişkenler açısından tanımlayıcı bilgileri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Araştırmanın Yöntemi ve Modeli

Bu araştırma, betimsel bir araştırma niteliğindedir. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Güzel sanatlar öğrencilerinin disiplinler arası algıları incelenmesi amacıyla araştırma türü olarak tarama yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Müzik öğrencilerine 10 sorudan oluşan resim öğrencilerine ise 15 sorudan oluşan anket formu düzenlenmiştir. Uzmanların görüşleri doğrultusunda söz konusu anketin kapsam geçerliği kontrol edilmiştir. Bu anket oluşturulurken daha önce yapılmış alanla ilgili bilimsel çalışmalar dikkate alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve araştırmanın bulguları yorumlanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya konu olan öğrencilerin disiplinler arası algılarını ölçebilecek nitelikte sorular hazırlanmıştır. Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlar en az tercih edilenden en çok tercih edilene doğru puanlanmış olup, bu puanlar verilen yanıtların frekansı ile çarpılarak toplam puanları oluşturulmuştur.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Resim Öğrencilerinin Müzik Algısı Anket Değerlendirme Sonucu

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0,544	15

Cronbach's Alpha katsayısı; bireysel puanların, k soru içeren bir ölçekte sorulara verilen cevapların toplanması ile bulunduğu durumlarda soruların birbirleri ile benzerliğini, yakınlığını ortaya koyan bir katsayıdır. Alfa katsayısı, ölçekte yer alan k sorunun türdeş bir yapıyı açıklamak ya da sorgulamak üzere bir bütün oluşturup oluşturamadıklarını sorgulamayı sağlar.

Cronbach's Alpha katsayısı 0 ile 1 arasında değer alır. $1 > \text{Alpha katsayısı} > 0,7$ aralığında olması istenir. Çalışmada yer alan 15 maddeye ait Cronbach' Alpha katsayısı 0,544 olarak bulunmuştur. Bu değer maddelerin türdeşliği ve toplanabilirliği için istediğimiz aralıktadır. Cronbach's alpha katsayısı ölçek için güvenilirlidir.

Item Statistics

Tablo - 1

	Mean	Std. Deviation	N
Soru 1	4,3256	,75836	86
Soru 2	2,9651	1,10024	86
Soru 3	3,3837	1,00784	86
Soru 4	2,5814	1,12161	86
Soru 5	2,2791	,95365	86
Soru 6	4,0349	1,05661	86
Soru 7	4,7209	1,02500	86
Soru 8	4,0233	1,72849	86
Soru 9	2,4419	1,93181	86
Soru 10	2,2326	1,81934	86
Soru 11	2,8605	1,98324	86
Soru 12	4,8605	,68878	86
Soru 13	2,6395	1,95787	86
Soru 14	2,7209	1,99205	86
Soru 15	2,0116	1,73879	86

Item-Total Statistics

Tablo - 2

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Soru 1	43,7558	63,457	,152	,537
Soru 2	45,1163	60,457	,245	,521
Soru 3	44,6977	59,437	,348	,508
Soru 4	45,5000	58,394	,362	,503
Soru 5	45,8023	60,678	,288	,518
Soru 6	44,0465	63,739	,060	,548
Soru 7	43,3605	63,669	,070	,547
Soru 8	44,0581	58,902	,150	,539
Soru 9	45,6395	55,057	,247	,516

Soru 10	45,8488	53,942	,322	,496
Soru 11	45,2209	58,527	,112	,553
Soru 12	43,2209	64,574	,074	,545
Soru 13	45,4419	59,073	,098	,556
Soru 14	45,3605	53,269	,297	,502
Soru 15	46,0698	55,454	,285	,506

Statistic

Frequency Table

Tablo - 3 Örnekleme de yer alan öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından dağılımı

Cinsiyet					
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	KADIN	60	69,8	69,8	69,8
	ERKEK	26	30,2	30,2	100,0
	Total	86	100,0	100,0	

Tablo 3'de görüldüğü gibi; örneklemin %69,8 kadın %30,2 ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyet açısından dağılımının eşit olmadığı görülmektedir.

Fakülte

Tablo - 4 Örnekleme de yer alan öğrencilerin Fakülte değişkeni açısından dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	EĞİTİM FAKÜLTESİ	46	53,5	53,5	53,5
	GÜZEL SANATLAR	22	25,6	25,6	79,1
	GÜZEL SANATLAR HEYKEL	18	20,9	20,9	100,0
	Total	86	100,0	100,0	

Tablo 4'de görüldüğü gibi; örneklemin %53,3 Eğitim Fakültesi %25,6 Güzel Sanatlar Resim %25,6, Güzel Sanatlar Heykel ise % 20,9 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Fakülte açısından dağılımının eşite yakın olduğu görülmektedir.

SINIF

Tablo - 4 Örnekleme de yer alan öğrencilerin sınıf değişkeni açısından dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	1.Sınıf	16	18,6	18,6	18,6
	2. Sınıf	19	22,1	22,1	40,7
	3.Sınıf	8	9,3	9,3	50,0
	4.Sınıf	43	50,0	50,0	100,0
	Total	86	100,0	100,0	

Tablo 3'de görüldüğü gibi; örneklemin 1.sınıf %18,6 2 .sınıf % 22, 3.sınıf %9,3, 4.sınıf ise 50,0 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin sınıf dağılımı açısından 1 ve 2 sınıf öğrencilerinin oranı eşite yakın olduğu görülürken, 3.sınıf öğrencilerinin katılımı çok düşük, 4 sınıf öğrencilerinin katılım oranlarının ise çok yüksek olduğu görülmektedir.

Resim Bölümü Veri Anket Sonuçları

	Kesinlikle Katılmıyorum		Fikrim Yok		Kesinlikle Katılıyorum					
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
soru1	-	-	4	4,7	3	3,5	40	46,5	39	45,3
soru2	7	8,1	25	29,1	25	29,1	22	25,5	7	8,1
soru3	2	2,3	16	18,6	26	30,2	31	36,0	11	12,8
soru4	9	10,5	44	51,2	15	17,4	10	11,6	8	9,3
soru5	12	14,0	52	60,5	12	14,0	6	7,0	4	4,7
soru6	4	4,7	4	4,7	10	11,6	35	40,7	33	38,4
soru7	6	7,0	-	-	-	-	-	-	80	93,0
soru8	21	24,4	-	-	-	-	-	-	65	75,6
soru9	55	64,0	-	-	-	-	-	-	31	36,0
soru10	58	67,4	-	-	3	3,5	-	-	25	29,1
Soru11	45	52,3	-	-	2	2,3	-	-	39	45,3
Soru12	2	2,3	1	1,2	-	-	1	1,2	82	95,3
Soru13	50	58,1	-	-	1	1,2	1	1,2	34	39,5
Soru14	49	57,0	-	-	-	-	-	-	37	43,0
soru15	64	74,4	-	-	-	-	1	1,2	21	24,4

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

		toplam_puan
N		86
Normal Parameters(a,b)	Mean	48,0814
	Std. Deviation	8,11566
Most Extreme Differences	Absolute	,093
	Positive	,093
	Negative	-,091
Kolmogorov-Smirnov Z		,859
Asymp. Sig. (2-tailed)		,452

a Test distribution is Normal.

b Calculated from data.

Group Statistics

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
toplam_puan	KADIN	60	47,3667	8,48322	1,09518
	ERKEK	26	49,7308	7,07422	1,38737

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means		Sig. (2-tailed)		Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Lower	Upper	Lower	Upper	Lower
toplam puan	Equal variances assumed	.518	.474	-1.245	84	.217	-2.36410	1.89938	-6.14123	1.41302
	Equal variances not assumed			-1.338	56.559	.186	-2.36410	1.76754	-5.90415	1.17594

Oneway

Notes

Output
Created

Comments

Input

Data

Active Dataset

DataSet1

Filter

<none>

Weight

<none>

Split File

<none>

N of Rows in

86

Working Data File

Missing Value

Definition of

User-defined missing values are treated as missing.

Handling

Missing

Cases Used

Statistics for each analysis are based on cases with no missing data for any variable in the analysis.

Syntax

ONEWAY

toplam_puan BY FakÃ¼lte

/STATISTICS DESCRIPTIVES

/MISSING ANALYSIS .

Resources

Elapsed Time

0:00:00,00

Processor Time

0:00:00,00

Descriptives

toplam_puan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	Minimum	Maximum
		Lower Bound	Upper Bound	Lower Bound	Upper Bound	Lower Bound	Upper Bound
EĞİTİM FAKÜLTESİ	46	48,5217	8,15336	1,20215	46,1005	50,9430	66,00
GÜZEL SANATLAR FAÜLTESİ	22	46,8636	8,92986	1,90385	42,9044	50,8229	67,00
GÜZEL SANATLAR HEYKEL	18	48,4444	7,22921	1,70394	44,8494	52,0394	61,00
Total	86	48,0814	8,11566	,87513	46,3414	49,8214	67,00

ANOVA

toplam_puan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	43,917	2	21,958	,328	,721
Within Groups	5554,514	83	66,922		
Total	5598,430	85			

Oneway

Notes

Output Created

Comments

Input

Data

Active Dataset

DataSet1

Filter

<none>

Weight

<none>

Split File

<none>

N of Rows in Working Data File

86

Missing Value Handling

Definition of Missing

User-defined missing values are treated as missing.

Cases Used

Statistics for each analysis are based on cases with no missing data for any variable in the analysis.

Syntax

ONEWAY

toplam_puan BY SÄ±nÄ±f
/STATISTICS DESCRIPTIVES
/MISSING ANALYSIS .

Resources

Elapsed Time

0:00:00,00

Processor Time

0:00:00,00

Descriptives

toplam_puan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	Minimum	Maximum	
		Lower Bound	Upper Bound	Lower Bound	Upper Bound	Lower Bound	Upper Bound	
1.Sınıf	16	47,8750	8,14760	2,03690	43,5335	52,2165	36,00	66,00
2. Sınıf	19	46,2632	7,99890	1,83507	42,4078	50,1185	33,00	61,00
3.Sınıf	8	49,0000	6,71884	2,37547	43,3829	54,6171	42,00	64,00
4.Sınıf	43	48,7907	8,51206	1,29808	46,1711	51,4103	31,00	67,00
Total	86	48,0814	8,11566	,87513	46,3414	49,8214	31,00	67,00

ANOVA

toplam_puan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	91,880	3	30,627	,456	,714
Within Groups	5506,550	82	67,153		
Total	5598,430	85			

İncelemeler sonucunda Resim ve heykel bölümünden ankete katılan öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda yorumlama yapılacak olunduğunda;

- Ankete katılan öğrencilerin tamamı resim ve heykel yaparken dinledikleri müziğin çalışmalarında olumlu etkileri olduğunu düşünmektedir.
- Ankete katılan öğrencilerin tamamı dinlenen müziğin temposu çizgi ritmine ve renk seçimlerine olumlu etkileri olduğunu düşünmektedir.
- Ankete katılan öğrencilerin yarısından çoğu ses yüksekliğinin olumsuz yönde etkisi olduğunu düşünmektedirler.
- Ankete katılan öğrencilerin yarısının üniversiteye başlamadan önce dinledikleri müzik türleri ile üniversiteye başladıktan sonra dinledikleri müziğin türünde değişiklik olduğu saptanmıştır.
- Resim ve müzik öğrencilerine yapılan ankette, müzik öğrencilerinin herhangi bir plastik sanatlar dalında eğitim almadıkları tespit edilirken, resim ve heykel öğrencilerinin yarısının çalgı eğitimi aldığı tespit edilmiştir.
- Ankete katılan öğrencilerin yarısının dinlediği müzik türü klasik iken yarısının diğer müzik türlerini tercih ettikleri tespit edilmiştir.
- Ankete katılan öğrencilerin klasik müzik bestecisi denildiğinde akla ilk gelen ve kendilerine yakın hissettikleri besteci sorusuna yarıdan az öğrenci Mozart derken, büyük bir çoğunluğun besteciler hakkında hiçbir fikre sahip olmadıkları tespit edilmiştir.

- Ankete katılan öğrencilere uygulamalı obje çalışmaları yaptırılırken dinletilen 3 parça arasında klasik ve rock müziğin daha etkili olduğunu düşünen öğrenciler, dinletilen bu müzikleri bir renkle tanımlamaları istenildiğinde, mavi rengin tercih edildiği tespit edilmiştir.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Müzik Öğrencilerinin Resim Algısı Anket Değerlendirme Sonucu

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.767	10

Cronbach's Alpha katsayısı; bireysel puanların, k soru içeren bir ölçekte sorulara verilen cevapların toplanması ile bulunduğu durumlarda soruların birbirleri ile benzerliğini, yakınlığını ortaya koyan bir katsayıdır. Alfa katsayısı, ölçekte yer alan k sorunun türdeş bir yapıyı açıklamak ya da sorgulamak üzere bir bütün oluşturup oluşturamadıklarını sorgulamayı sağlar.

Cronbach's Alpha katsayısı 0 ile 1 arasında değer alır. $1 > \text{Alpha katsayısı} > 0,7$ aralığında olması istenir. Çalışmada yer alan 10 maddeye ait Cronbach' Alpha katsayısı 0,767 olarak bulunmuştur. Bu değer maddelerin türdeşliği ve toplanabilirliği için istediğimiz aralıktadır. Cronbach's alpha katsayısı ölçek için güvenilirdir.

Item Statistics

Tablo - 1

	Mean	Std. Deviation	N
Soru 1	3,9885	1,17626	87
Soru 2	3,8046	1,16977	87
Soru 3	2,9195	,95502	87
Soru 4	3,2644	1,10453	87
Soru 5	3,4598	1,17932	87
Soru 6	3,5402	1,11860	87
Soru 7	4,4023	1,00533	87
Soru 8	4,0690	1,04317	87
Soru 9	2,4598	1,16942	87
Soru 10	3,0575	1,47346	87

Item-Total Statistics

Tablo - 2

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Soru 1	30,9770	32,441	,651	,716
Soru 2	31,1609	32,369	,662	,715

Soru 3	32,0460	36,765	,420	,750
Soru 4	31,7011	33,700	,595	,726
Soru 5	31,5057	32,951	,606	,723
Soru 6	31,4253	34,224	,540	,733
Soru 7	30,5632	36,644	,402	,752
Soru 8	30,8966	34,652	,554	,733
Soru 9	32,5057	41,230	-,003	,803
Soru 10	31,9080	38,550	,100	,804

Frequency Table

Cinsiyet

Tablo – 3 Örnekleme de yer alan öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid KADIN	56	64,4	64,4	64,4
ERKEK	31	35,6	35,6	100,0
Total	87	100,0	100,0	

Tablo 3’de görüldüğü gibi; örneklemin %64,4 kadın %35,6 ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Örnekleme grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyet açısından dağılımının eşit olmadığı görülmektedir

Fakülte

Tablo – 4 Örnekleme de yer alan öğrencilerin Fakülte değişkeni açısından dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid EĞİTİM FAKÜLTESİ	55	63,2	63,2	63,2
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ	32	36,8	36,8	100,0
Total	87	100,0	100,0	

Tablo 4’te görüldüğü gibi; örneklemin %63,2 Eğitim Fakültesi %36,8 Güzel Sanatlar Fakültesi %25,6, oluşturmaktadır. Örnekleme grubunda yer alan öğrencilerin Fakülte dağılımı açısından dağılımının eşit olmadığı görülmektedir.

Sınıf

Tablo – 5 Örnekleme de yer alan öğrencilerin Sınıf değişkeni açısından dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1.SINIF	1	1,1	1,1	1,1
2.SINIF	5	5,7	5,7	6,9
3.SINIF	39	44,8	44,8	51,7

4.SINIF	42	48,3	48,3	100,0
Total	87	100,0	100,0	

Tablo 3'te görüldüğü gibi; örneklemin 1.sınıf %1,1 2 .sınıf % 5,7.sınıf % 44,8, 4.sınıf ise 48,3 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin sınıf dağılımı açısından 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin katılım oranlarının düşük olduğu görülürken, 3.sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin katılım oranlarının çok yüksek olduğu görülmektedir.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Fıkrım Yok		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
soru1	6	6,9	6	6,9	6	6,9	34	39,1	35	40,2
soru2	6	6,9	10	11,5	3	3,4	44	50,6	18	20,7
soru3	8	9,2	16	18,4	41	47,1	19	21,8	3	3,4
soru4	5	5,7	17	19,5	27	31,0	26	29,9	12	13,8
soru5	6	6,9	13	14,9	21	24,1	29	33,3	18	20,7
soru6	5	5,7	12	13,8	17	19,5	37	42,5	16	18,4
soru7	4	4,6	3	3,4	-	-	27	31,0	53	60,9
soru8	4	4,6	3	3,4	11	12,6	34	39,1	35	40,2
soru9	17	19,5	37	42,5	16	18,4	10	11,5	7	8,0
soru10	16	18,4	24	27,6	5	5,7	23	26,4	19	21,8

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

toplam_puan		
N		87
Normal Parameters(a,b)	Mean	34,9655
	Std. Deviation	6,52268
Most Extreme Differences	Absolute	,142
	Positive	,105
	Negative	-,142
Kolmogorov-Smirnov Z		1,327
Asymp. Sig. (2-tailed)		,059

a Test distribution is Normal.

b Calculated from data.

Müzik		N	Ort. puan (Std. Sapma)	t	P
Cinsiyet	Erkek	56	34,613 (5,914)	0,373	0.710
	Kız	31	35,160(6,880)		

Group Statistics

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
toplam_puan	KADIN	56	35,1607	6,88021	,91941
	ERKEK	31	34,6129	5,91426	1,06223

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df				Lower	Upper
toplam_puan	Equal variances assumed	,101	,752	,373	85	,710	,54781	1,46756	-2,37008	3,46571
	Equal variances not assumed			,390	70,274	,698	,54781	1,40487	-2,25391	3,34954

Group

Müzik	N	Ort. puan (Std. Sapma)	t	P	
Fakülte	Eğitim	55	34,745 (6,794)	-0,411	0,682
	GSF	32	32,344(6,115)		

Statistics

	Fakülte	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
toplam_puan	Eğitim Fakültesi	55	34,7455	6,79384	,91608
	Güzel Sanatlar Fakültesi	32	35,3438	6,11508	1,08100

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df				Lower	Upper
toplam_puan	Equal variances assumed	,272	,603	-,411	85	,682	-,59830	1,45727	-3,49573	2,29914
	Equal variances not assumed			-,422	70,608	,674	-,59830	1,41696	-3,42390	2,22731

ONEWAY

toplam_puan Bütün Sınıf

/MISSING ANALYSIS .

Descriptives

toplam_puan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	Minimum	Maximum	
1.SINIF	1	40,0000	.	.	.	40,00	40,00	
2.SINIF	5	40,0000	,00000	,00000	40,0000	40,00	40,00	
3.SINIF	39	34,7949	5,23741	,83866	33,0971	36,4926	24,00	45,00
4.SINIF	42	34,4048	7,73039	1,19283	31,9958	36,8137	12,00	46,00
Total	87	34,9655	6,52268	,69930	33,5753	36,3557	12,00	46,00

ANOVA

toplam_puan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	166,419	3	55,473	1,318	,274
Within Groups	3492,478	83	42,078		
Total	3658,897	86			

Müzik	Sınıf	N	Ort. puan (Std. Sapma)	P
Sınıf	1	1	40 (-)	0.274
	2	5	40(0,001)	
	3	39	34,795 (5,237)	
	4	42	34,405(7,730)	

İncelemeler sonucunda Müzik bölümünden ankete katılan öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda yorumlandığında;

- Ankete katılan öğrencilerin gösterilen slaytlarda, 3 müzik türü eşit dağılım göstermektedir
- Realist resim sunusu için genel eğilim klasik müzik üzerine iken
- Emprestyonist resim sunusu için genel eğilim rock müzik üzerinedir.
- Realist ve emprestyonist sunular eşit derecede beğenilirken soyut çalışmaların daha az beğenildiği saptanmıştır.
- Ankete katılan öğrencilerin müzik çalışma odalarında bulunması gereken görsel öğelerin seçiminde soyut eserler tercih edilmezken, realist ve empresyonist eserler aynı oranda tercih edilmiştir.
- Ankete katılan müzik öğrencilerinin tamamı bir sergi açılışında müzik dinletisi olması gerektiğini düşünmüşlerdir.

- Ankete katılan öğrencilerin müzik öğrencilerinin tamamı resim ve estetik algının kişisel gelişimleri açısından önemli olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir.
- Ankete katılan müzik öğrencilerinin, çalgı ve konserlerde giyilen kıyafetlerde, sabit bir rengin olmaması gerektiğini düşündüğü tespit edilmektedir.
- Ankete katılan müzik öğrencilerinin tamamı sergi gezerken etkilenip, müzik yapmak istedikleri tespit edilmiştir.

Yapılan uygulamalı araştırmalar sonunca değerlendirmeye etkin olarak katılımda bulunan 50 öğrenciye atelyelerinde obje çalışmaları yaptırılırken, dinletilen müzik türlerinin kişiler üzerindeki etkisi ve müziğin resim üzerinde oluşturduğu çizgisel nitelik incelenmiştir. Uygulamaya katılan 50 öğrenciye süreleri 5'er dakika olmak üzere 3 ayrı türde dinletilen müzik eserlerine verdikleri çizgisel tepki sonuçları incelenmiştir. 1.eser klasik müzik, 2.eser latin müzik,3. eser ise Rock müzik olarak dinletilirken yapılan resim yüzeyindeki çizgilerin değerlendirilmesi sonucunda, hareket ritmi, çizgi çeşitliliği gibi özelliklerle müzik türleri arasındaki bağlantı tespit edilmeye çalışılmıştır.1.parça olan klasik müzik eserinde yapılan resimlerde çizgilerin yansımaları, iniş çıkış ve dağılımlarında denge görülürken,2. Eser olan latin müzik eserinde tek düzelikten kurtulamamıştır. Durgun, sakin, yumuşak geçişler ve duruluk hakim iken, 3. Eser olan rock müzik eserinde çizgiler olabildiğince hırçın, sert, uçarı ve kontrol edilemeyen bir devinim içerisinde sürekli bir iniş çıkış halinde zorlanan bir ritim çizelgesiyle karşılaşılmıştır.

Sonuç olarak yapılan araştırmada yapılan ölçümlerde elde edilen veriler doğrultusunda cinsiyet ve fakülte değişkenlerine göre öğrencilerin disiplinler arası algı ve farkındalıklarında hiçbir grubun diğerinden baskın olmadığı gözlemlenmiştir.

Kaynakçalar

- Akay, A., Çalikoğlu, L., & Gürel, H. N. (2005). Fikret Muallâ İçin "Retrospektif". Fikret Muallâ. İstanbul: İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı İstanbul Modern Sanat İktisadi İşletmesi.
- Yasa Yaman, Z. (1995). Nakkaş Fikret Muallâ. Ankara: Vakıfbank Kültür Yayınları.
- Boydaş, Nihat, (2007). Sanat Eleştirisine Giriş. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık
- İpşişoğlu, Nazan. (2006). Resimde Müziğin Etkisi. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Mehmet, Özkartal Resim Sanatında Çizgi Ve Çizgi Ritmi Üzerine dergi park Yıl 2009, Cilt 1, Sayı 4, Sayfalar 55 – 72
- Karayağmurlar, Bedri. (2009). Nurullah Berk ve Kübizm, İzmir: D.E.Ü. Buca Eğitim Fakültesi.
- Gültekin, Akengin Sanat Dallarında etkileşim ve dil Karadeniz Araştırmaları, Bahar 2012, Sayı: 33 139-146
- İpşişoğlu Nazan (1998). Sanattan Güncel Yaşama, İstanbul: Pan Yayın
- Öztürk, Nazende (2003). "Batı Resminde Müzik Teması", rh+ Plastik Sanatlar Dergisi, 6, İstanbul.
- JEWANSKI, Jörg. 'ColourandMusic', <http://www.musictheory21.com/jaesung/syllabus/graduate/r> (Erişim Tarihi 24-05-2018)
- OVERLY Mike, "Do Re Mi, 1 2 3", <http://www.homeedirectory.com/blog/do-re-mi-1-2-3> (Er.Tarihi: 13.12.2012)
- SAY, Ahmet. (2003) Müzik Tarihi, 5. Baskı, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Karahan, Çağatay/sanatta manevilik Atatürk üniversitesi Güzel sanatlar enstitüsü dergisi sayı 7 sayfa 2001 71 Erişim tarihi 25/05/2018/ <http://dergipark.gov.tr/ataunigsed/issue/2569/33099>
- Almelek, İşman, Sibel. "19. Yüzyıl Avrupa Sanatının Dans Eden Heykelleri". idil 4.16 (2015): 17-38 Mestan Hande, "Müzik Ve Renk İlişkisi", Uludağ Üniversitesi Felsefe Derg, Kaygı, 20/2013, 300303
- İlyasoğlu, Evin, "Zaman İçinde Müzik", Ykm Yayınları, 1994.
- Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi Uludağ Cilt: 18 Sayı: 33 / Volume: 18 Issue: 33